

Skt. Nikolai Kirkes Klokkespil

Klokkespillet i Skt. Nikolai blev indviet i 1979 med 37 klokker. Forud lå et stort arbejde. Klokkerne blev støbt i Holland ved klokkestøberfirmaet Koninklijke Eijsbouts, og opsætningen af klokkespillet blev klaret af klokkespilsfirmaet Thubalka fra Vejle.

Klokkerne vejede tilsammen 2735 kg, så man måtte også tage visse forholdsregler, hvad angår tårnets konstruktion. Skt. Nikolai Kirkes menighedsråd havde via en testamentarisk arv fået mulighed for at erhverve dette "Kæmpeinstrument".

Antallet af klokker afgør instrumentets størrelse, og der er selvsagt flere muligheder for at udfolde sig på et stort klokkespil. Derfor blev klokkespillet disponeret til 48 klokker, således at man på et senere tidspunkt kunne udbygge til et fuldt klokkespil. Billedet er fra før klokkespillet blev udvidet, - og derfor kan man helt til højre se en række stokke, som "hænger". De var fra starten ikke tilsluttet nogle klokker, - men nu er de i aktion. Man betjener klokkespillet ved et såkaldt stokklaver - et klaver i overstørrelse, hvor tangenterne er stokke, som man anslår med bagsiden af hånden. Stokkene er via trækvinkler og vippearmer og bånd af rustfrit stål i direkte kontakt med kneblerne, der anslår klokkerne. Som en hjælpeforanstaltning har man tillige et pedalklavatur - man kan således spille med hænder og fødder samtidigt.

Spillebordet står i en lukket spillekabine, som er installeret i tårnet. Når man spiller åbner man 2 luger, så klokkenisten kan være i bedre kontakt med klokkerne - det er meget vigtigt at klokkenisten varierer styrken i slagene, da de store klokker ellers let kommer til at overdøve de små.

Det er en svær kunst at få styrke-balancen mellem små og store klokker god. I en flerstemmig sats ligger melodien tit øverst - dvs. spilles på de små

klokker, og det er svært at fremhæve den, når de store klokker gerne vil overdøve.

I 2004 nedsatte Skt. Nikolai Kirke en klokkespilskomité, der fik til opgave at skaffe midler til de manglende 11 klokker. I løbet af halvandet år havde komitéen indsamlet 250.000 kr., og klokkerne blev bestilt.

Klokkerne blev støbt af Eijsbouts i Holland. Efterfølgende var en dansk klokkespilekspert i Holland for at kontrollere, at klokkernes kvalitet og lyd var i orden. - Klokkerne fik en yderst positiv vurdering.

Hver klokke har sin tone - de store klokker giver dybe toner, de små høje. Det er et kunststykke at støbe klokker - og klokkestøberen får kun én chance - "Gjort er gjort" - og har klokken ikke den rigtige tone, tilfredsstillende fordeling af overtoner, osv. må arbejdet begynde forfra.

De 11 klokker vejede tilsammen 1701 kg og kostede 250.000 kr. De stod opmagasineret ved kirken 6. Januar 2006 til 31. Marts 2009. Så var der penge til opsætningen, idet menighedsrådet betalte størstedelen. Proceduren var dermed parallel til proceduren i 1979, hvor klokkerne blev doneret af Kristine Pedersen, mens menighedsrådet bekostede opsætningen.

Opsætningen af klokkerne kostede næsten det samme som selve klokkerne. Der blev brugt mange håndværkertimer, og der gik ca. 8 uger med den samlede opsætning og etablering. For at få de største klokker ind i tårnet var det nødvendigt at "udvide" et af glughullerne og udtage mursten.

Nu hænger de 48 klokker i tårnet, og klokkespillet lyder seks gange hver dag. - I sommerhalvåret kl. 9,11,13,15,16,18. I vinterhalvåret kl. 9,11,13,14,15,16.

Klokkespillet betjenes manuelt ved koncerter. - Der spilles ofte før kirkekoncerter og efter festgudstjenester.

Indgraveringer på klokkerne

Største klokke fra 1978:
Som den største af 37 klokker
alle skænket af Kristine Pedersen fra Holbæk
til Sankt Nikolai Kirke
støbtes jeg 1978 af Eijsbouts i Holland

og forneden står:
* Gud giv mig til glæde at klinge *

Største klokke fra 2005:
”Min sjæl,
lov Herren,
og glem ikke alle hans velgerninger” (Ps. 103)

På cis2-klokken fra 2005:
Monogram for Kong Frederik d. 9. og Dronning Ingrid

På 4 små klokker fra 2005:
Peter Windfeld
Grethe og Johannes Pedersen
Else og Sv.Aa. Poulsen
”Glæd Jer altid i Herren”

